

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109

Adresa: 17. listopadu 109, 506 01 Jičín

Identifikátor školy: 600 092 381

Termín konání inspekce: 24. – 28. leden 2005

Čj.:	i2-1202/04-5023
Signatura:	ki2zy101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109 hospodaří jako příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Město Jičín se sídlem Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín.

Je úplnou základní školou, patřící mezi největší na území bývalého jičínského okresu a poskytuje vzdělání žákům 1. – 9. ročníku. Jejími součástmi jsou mateřská škola, školní družina a školní jídelna. V letošním školním roce navštěvuje základní školu v 28 třídách (12 tříd na I. stupni a 16 na II. stupni) 710 žáků (kapacita je 880 žáků). Výuka žáků je vedena ve třídách IV. B, V. B, VI. B a VII. B podle Modelového vzdělávacího programu Základní škola s rozšířenou výukou jazyků čj. 16 333/96-22-21, v ostatních třídách podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

V mateřské škole bylo ke dni 31. prosince 2004 ve čtyřech věkově smíšených běžných třídách a v jedné třídě pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami (s celodenním provozem od 6:30 do 16:30 hodin) zapsáno celkem 112 dětí. Kapacita mateřské školy (152 dětí) stanovená v Rozhodnutí o zařazení do sítě nebyla překročena. Mateřská škola pracuje podle vlastního Školního vzdělávacího programu, který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání vydaného MŠMT ČR pod čj. 14 132/01-22.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti v součásti základní škola bylo:

- Zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech I. a II. stupně (*český jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova a tělesná výchova, dějepis, zeměpis, občanská výchova, rodinná výchova, chemie, praktické činnosti*) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům k termínu konání inspekce.
- Zjištění a zhodnocení materiálně–technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech I. a II. stupně (viz bod 1) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům k termínu konání inspekce.
- Zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve školním roce 2004/2005 ve vybraných předmětech I. a II. stupně (viz bod 1) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům (plnění učebních plánů a osnov) za období školního roku 1999/2000 – 2003/2004 a 2004/2005.
- Tematicky zaměřená inspekce na sledování výchovy a vzdělávání k lidským právům a toleranci za období školního roku 2003/2004.
- Tematicky zaměřená inspekce na přijímací zkoušky na střední školy za období školního roku 2003/2004.

Předmětem inspekční činnosti v součásti mateřská škola bylo:

- Zjištění a zhodnocení personálních podmínek předškolního vzdělávání v běžných třídách mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu k termínu konání inspekce.
- Zjištění a zhodnocení materiálně–technických podmínek předškolního vzdělávání v běžných třídách mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu k termínu konání inspekce.

- Zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků předškolního vzdělávání v běžných třídách mateřské školy k termínu konání inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Součást základní škola

Ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti učili v základní škole 43 učitelé. Vzhledem k zaměření inspekce byly hospitace realizovány v hodinách vedených 35 vyučujícími. Z tohoto počtu 33 učitelé, včetně ředitele školy, jsou odborně kvalifikovaní, dvě učitelky nikoliv. Jedna je odborně kvalifikovaná pro výuku technických předmětů na středních školách a učí matematiku a přírodovědné předměty na II. stupni školy, druhá učitelka, působící na I. stupni, nemá vysokoškolské vzdělání, ale v současnosti si je doplňuje studiem na Univerzitě Hradec Králové. Ředitel školy při sestavování učebního plánu zohlednil odbornou kvalifikovanost učitelů i jejich aprobaci, takže výuku sledovaných předmětů většinou zajišťovali pedagogové s odpovídající kvalifikací. Učitelé bez odborné kvalifikace jsou v letošním školním roce vyučováni: převažující část hodin ve třídě V.B (třídní učitelka je odborně kvalifikovaná pro výuku na II. stupni), dále hudební výchova ve třídách III.A, V.B a německý jazyk ve třídě IV.A (učitelky jsou odborně kvalifikované pro výuku těchto předmětů na II. stupni) a výtvarná výchova ve třídě VI.B (učitelka je odborně kvalifikovaná pro výuku na I. stupni).

„Organizační řád Základní školy, Jičín, 17. listopadu 109“ (včetně přílohy) a „Celoroční plán práce školy 2004/2005“ jsou základními dokumenty, o něž se opírá organizace činnosti a provozu školy. Součástí organizačního řádu je přehledné organizační schéma se znázorněnými vazbami přímého řízení. V organizačním řádu jsou mimo jiné uvedeny zásady řízení školy, v obecné rovině jsou vymezeny povinnosti ředitele školy a ostatních pracovníků. Podrobněji jsou specifikovány v pracovních náplních (popř. v pracovních povinnostech, nebo popisech práce) jednotlivých pracovníků. V pracovních náplních jsou také stanoveny kompetence vedoucích pracovníků. Některé informace, jež se týkají organizace činnosti a provozu školy a jsou důležité pro žáky, popř. i jejich rodiče, obsahuje „Vnitřní řád školy“. Organizační struktura školy je funkční.

Přenos informací ve škole probíhá obvyklými způsoby. Informace z operativně svolávaných porad vedení školy zaměstnanci získávají při provozních poradách nebo při jednáních pedagogické rady. Z porad i jednání jsou vedeny zápisy. Písemné materiály – plán na daný měsíc, zastupování, aktuální informace apod., jsou zaměstnancům k dispozici na nástěnce ve sborovně. Dále je ve vnitřním informačním systému využíván školní rozhlas a také osobní kontakt pracovníků.

Poradními orgány ředitele jsou kromě pedagogické rady pětičlenný poradní sbor školy, metodické orgány, Sdružení rodičů a přátel školy a od prosince roku 2004 i Rada školy. Pedagogická rada se schází pravidelně podle celoročního plánu školy a při jednáních se zaměřuje především na hodnocení prospěchu a chování žáků, na projednávání plánovaných úkolů, ale také na řešení aktuálních problémů. Problematikou spjatou s výukou žáků určité věkové kategorie či s výukou jednotlivých předmětů se zabývají metodické orgány školy. Na I. stupni jsou ustanovena dvě metodická sdružení učitelů 1. až 3. ročníku a 4. až 5. ročníku. Na II. stupni pracuje osm předmětových komisí, jež jsou organizovány po předmětech, či dvojicích předmětů. Vedoucí metodických orgánů mají písemně stanovené pracovní

povinnosti i oblasti činnosti metodické sekce. Jednotlivá metodická sdružení a předmětové komise se scházejí pravidelně, z jednání jsou vedeny zápisy.

Pedagogický sbor školy je stabilizovaný, převažují zkušenější pedagogové s víceletou praxí. Nikdo z učitelů není úplně začínajícím, nekvalifikovaní učitelé rovněž vyučují již několik let. V předchozích letech se ve vztahu k nekvalifikovaným nebo začínajícím učitelům osvědčilo metodické vedení uvádějícími učiteli stejného, nebo blízkého předmětu. Zkušenými vedoucími pracovníky jsou ředitel školy a jeho zástupkyně pro II. stupeň, zástupkyně pro I. stupeň pracuje v této funkci druhý rok. Vedení školy vytvořilo fungující systém vedení zaměstnanců, který se opírá o „Vnitřní řád pro pedagogické pracovníky“, projednaný a schválený pedagogickou radou. Kontrolní činnost realizovali vedoucí pracovníci základní školy podle „Plánu kontrolní a hospitační činnosti na 1. pololetí školního roku 2004/2005“, který je pro ně společný a mají v něm zaznamenány oblasti kontrol i jejich plnění, a dále podle „Plánu hospitační činnosti na školní rok 2004/2005“, jenž je ještě více zaměřen, např. na výuku v 1. a 6. ročníku, na kázeň v některých třídách apod. Ve školním roce 2004/2005 do doby inspekční činnosti ředitel školy uskutečnil čtyři hospitace, zástupkyně pro I. stupeň šest a zástupkyně pro II. stupeň čtyři hospitace. Výsledky zjištěné hospitacemi (popř. kontrolami) vedoucí pracovníci s jednotlivými zaměstnanci projednávají, později je hodnotí a poznatky využívají při organizování, řízení a plánování práce. Závěry z hospitací učitelé podepisují.

Plán personálního rozvoje pracovníků není písemně zpracován. Ředitel školy uplatňuje v této oblasti své velké osobní zkušenosti a dobrou znalost situace ve škole i ve městě. Profesionální růst zaměstnanců je zajištěn jejich dalším vzděláváním. Také pro tuto oblast platí určitá pravidla, obsažená ve „Směrnici ředitele školy k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků“. O využití nabídek vzdělávacích institucí i o personálním obsazení akcí do určité míry rozhodují kromě vedení školy i metodické orgány. Prioritami v souladu s cíli školy jsou vzdělávání v oboru informačních a komunikačních technologií, jazykové vzdělávání a rozšiřování odbornosti v jednotlivých předmětech.

Vedení školy se pravidelně zabývá hodnocením práce zaměstnanců při přiznávání osobních příplatků a odměn, při analýzách kontrolní činnosti či při zpracovávání výroční zprávy. Kritéria pro přiznání osobního příplatku i odměn jsou stanovena v příloze „Vnitřního platového předpisu“.

Personální podmínky pozitivně ovlivňují vzdělávání a výchovu v základní škole, podporují rozvoj osobnosti žáků.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Součást mateřská škola

Vzdělávání ve čtyřech běžných třídách mateřské školy zajišťuje celkem osm učitelek včetně zástupkyně ředitele. Všechny pedagogické pracovnice splňují stanovené podmínky odborné kvalifikace pro předškolní vzdělávání. Jsou zaměstnány na plné pracovní úvazky a většina z nich má dlouholetou pedagogickou praxi. Zástupkyně má snížený úvazek přímé vyučovací povinnosti na 18 hodin týdně a ve funkci pracuje od srpna 2003. Rozložení hodin přímé vyučovací povinnosti učitelek je efektivně stanovené tak, aby docházelo k překrývání při organizačně náročnějších činnostech.

Ředitel organizace jmenoval zástupkyni pro vedení mateřské školy a stanovil jí v pracovní náplni kompetence. Základním dokumentem pro plánování a organizaci chodu mateřské školy je „Roční pracovní plán pro školní rok 2004/2005“, který obsahuje dílčí plány a dokumenty (viz výčet dokumentace). Povinnosti učitelek a provozních zaměstnanců jsou vymezené v pracovních náplních.

Zástupkyně vytvořila velmi kvalitní vnitřní informační systém mateřské školy, který mají učitelky k dispozici ve sborovně, k předávání zpráv uvnitř organizace je rovněž využívána e - mailová pošta. Pedagogické a provozní rady jsou pravidelně samostatně organizovány a jejich program je rámcově předem plánovaný.

Kontrolní činnost je plánovaná, při její realizaci se však zástupkyně bezprostředně po svém nástupu do funkce zaměřovala spíše na sledování funkčnosti a plnění provozních opatření v souvislosti s rekonstrukcí. Z kontroly provozu byly předloženy stručné pracovní poznámky. U učitelek v tomto školním roce zástupkyně volila orientační hospitační vstupy, ze kterých nezpracovávala zápisy. Společně s učitelkou věcně zhodnotila průběh sledovaného denního programu a motivovala ji pro další vzdělávání. Zástupkyně má ze své kontrolní činnosti přehled o kvalitě vykonávané práce zaměstnanců.

Pedagogické pracovnice se zúčastňovaly vzdělávacích seminářů pedagogického centra podle svého výběru a zájmů. Získané zkušenosti si učitelky navzájem předávají a uplatňují ve své práci. Sbor je stabilizovaný a zástupkyně nepředpokládá personální změny. Kritéria pro hodnocení, přiznání odměn a osobního příplatku jsou zpracována.

Personální podmínky v součásti mateřská škola jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Součást základní škola

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání je vztaženo k předmětu inspekce.

Základní škola se nachází v centru města. Veškeré výukové prostory školy jsou umístěny v hlavní, třípatrové budově z roku 1896. V přístavku je umístěna jídelna, dvě třídy 1. ročníku a školní družina.

Výuka na I. stupni probíhá v kmenových třídách, v učebnách hudební výchovy a v tělocvičnách. Všechny výukové prostory jsou podnětné, vybavené názornými přehledy učiva, některé i audiovizuální technikou. Učebny se svou velikostí liší, kromě prostorných jsou i kmenové třídy vzhledem k počtu žáků prostorově stísněné. Učitelky elementárních tříd využívají kromě pracovních částí i odpočinkové prostory učeben. Kmenové třídy jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků, různými výrobky, jsou tu instalovány výstavy knih, pro informaci slouží žákům nástěnky. Na stěnách tříd jsou umístěné přehledy učiva, které žákům poskytují zrakovou oporu. Pomůcky v kabinetech jsou staršího data, chybí trojrozměrné modely. Inovace probíhá pomalu. Učitelé si proto řadu pomůcek vyrábějí sami. Připravují pro žáky zápisy na tabulích, kopírují jim pracovní listy, užívají nástěnné přehledy učiva, mapy atp. Žáci pracují s kartami příkladů, schémata, doplňují pojmy do přehledů, orientují se na mapách vyhledávají informace v textu. Kromě učebnic a pracovních sešitů žáci používají k upevňování a procvičování učiva různé obrázky, nakopírované materiály a další pomůcky.

Na II. stupni se převážně vyučuje v kmenových třídách, z nichž některé jsou upraveny jako poloodborné pracovny. Tyto učebny jsou vybavené zpravidla starším nábytkem, v mnoha z nich je poškozená malba a jejich estetická úroveň je různá. Počítačová učebna nedisponuje dostatečným množstvím výpočetní techniky. Pro celou třídu je vybavena pouze 12 počítači.

V kabinetech je značné množství pomůcek, které jsou dle finančních možností dále inovovány. Škola vlastní dostatečný počet kusů audiovizuální techniky, ve výuce ne však efektivně využívané. K podpoře názornosti ve vyučování slouží dostatek obrazového

materiálu, videokazet i počítačových výukových programů. Některé potřebné materiály, tak jako na I. stupni, si zhotovují pedagogové sami.

Učitelé mají dostatek odborné literatury, která je k dispozici podle odbornosti v jednotlivých kabinetech, knihovně nebo je umístěná v učebnách.

V českém jazyce a dějepise vyučující využívají své vlastní knihy a různé materiály si mohou vypůjčit v knihovně. Dále využívají software, který škola vlastní. Některé pomůcky jsou však již zastaralé, např. Stručná mluvnice česká, Slovníky spisovné češtiny. Chybí CD pro literaturu, které je na trhu dostatek.

Učebna chemie, která je zároveň kmenovou učebnou, je vybavená videorekordérem, zpětným projektoem, promítačkou, promítacím plátnem a velkoplošnou periodickou soustavou prvků. Je zde umístěn demonstrační stůl pouze s přívodem vody, pracovní stoly pro žáky nemají přívod vody, plynu ani elektřiny. Ve škole se využívají jenom lihové kahany. Pomůcky, včetně laboratorního skla, jsou umístěny ve skříních v učebně i v přilehlém kabinetě. Jsou většinou zastaralé, pro konání demonstračních pokusů i praktické výuky žáků však dostačující. Učitelé chemie mohou využívat tematické videokazety i folie ke zpětnému projektoru. Žáci mají ze školy zapůjčené vhodné učebnice, k dispozici pro učitele je využitelná starší odborná literatura.

Výuka matematiky probíhá v kmenových třídách - některé z nich mají částečně i motivační výzdobu související s matematikou. Žáci mají k dispozici ucelenou řadu učebnic, učitelé mohou využívat i sbírky příkladů a další odbornou literaturu většinou umístěnou v jejich kabinetech. Vybavení pomůckami je standardní, jedná se především o modely těles, kalkulačky, rýsovací potřeby na tabuli, tematické folie (zpětný projektor je k dispozici, většinou jej učitelé nevyužívají) a výukové programy (využívané pouze v kroužku matematiky).

V předmětech zeměpis a občanská výchova pro 6. – 9. ročník škola disponuje ucelenou řadou učebnic. Sešitové atlasy světadílů a školní atlasy mají žáci k dispozici pouze ve škole. Pro občanskou výchovu mají učebnice všichni žáci. K dispozici je didaktická technika, video (v jedné třídě) a zpětný projektor. Pro uvedené předměty má škola dostatek odborných publikací (encyklopedie), které byly ve výuce často uplatňovány. Pomůcky pro zeměpis tvoří především mapy (nové a starší), velké i malé pro žáky do lavic, starší diapozitivy, (videokazety si vyučující pořizují z vlastních zdrojů). Na procvičování je k dispozici výukový software.

Pro předmět rodinná výchova mají žáci všech ročníků k dispozici moderní učebnice, pořizované v ucelených řadách, které jsou žákům zapůjčovány pro vyučovanou hodinu. Výuka je doplňována pracovními sešity, knihami ze školní knihovny a nakopírovaným materiálem.

Pracovní činnosti jsou zabezpečovány v polooborné učebně, dílnách školy a cvičné kuchyni. Pracoviště jsou vybavena základním nářadím v zaměření ručního opracování materiálů a nádobím v kuchyňce. Vybavení pro tematický celek se zaměřením „Elektrotechnika kolem nás“ je nedostatečné vzhledem ke skutečnosti, že je zajišťována výuka většího počtu žáků - celé třídy. Chybí nářadí i elektromateriál.

Celkově jsou materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v základní škole hodnoceny jako velmi dobré.

Součást mateřská škola

Mateřská škola je umístěna nedaleko centra města ve starší účelově projektované budově. Stavebními venkovními úpravami a celkovou rekonstrukcí historické stavby realizovaných převážně v roce 2004 došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek pro předškolní vzdělávání (izolace, statické zajištění, sanační omítky, nové rozvody vody, elektroinstalace, rekonstrukce bazénu, pískovišť, pergoly, venkovního altánu, výměny části oken, oplocení, dveří, mříží, renovace sociálních zařízení, částečná rekonstrukce ústředního vytápění a kanalizačního systému, malování a nátěry, oprava střechy).

Třídy na obou nadzemních podlažích mají podobné vnitřní uspořádání. Prostorové podmínky pro některé rušnější pohybové a herní činnosti dětí jsou limitované. Možnost pohybového využití poskytuje dětem velmi dobře vybavená tělocvična, kde se třídy střídají podle harmonogramu. Odděleně umístěná sociální zařízení jsou nově zrenovovaná. V přízemní části budovy se nalézá také školní kuchyně a jídelna pro děti ze tříd v prvním patře. Výdej stravy pro děti ze tříd v přízemí je organizovaný přímo ve třídách. Vnitřní uspořádání budovy vyžaduje z důvodu bezpečnosti dětí organizované přecházení. Lehátka jsou ve třídách denně rozkládána.

Citlivě adaptované původní vybavení interiéru školy dotvářejí práce dětí a učitelek, dekorativní výzdoba je vkusná a estetická. Nábytek ve třídách je účelně uspořádaný a promyšleně obnovovaný, barevné odlišení usnadňuje dětem orientaci a napomáhá k dotváření celkově příjemného a podnětného klimatu školy. V současné době je plánována výměna nábytku v poslední třídě. Nové dřevěné stolky a židličky mají jednu velikost a nejsou tak přizpůsobené výšce některých dětí. Odborná knihovna je pravidelně doplňována aktuálními metodickými materiály. Dětské knihovny ve třídách obsahují klasické i nové tituly. Třídy jsou vybaveny audiovizuální technikou a převážně přenosnými klávesovými hudebními nástroji (pouze ve dvou třídách je piano). Umístění hraček je voleno tak, aby byly dětem dostupné. Učitelky mají k dispozici sborovnu a prostorné skladové zázemí. V pracovně má ředitelka i vedoucí stravování počítačové vybavení s připojením na internet, kopírovací zařízení. Ve dvou třídách mají děti přístup k počítači.

Školní zahrada je prostorná, část je rozčleněná pro jednotlivé třídy. Je orientována směrem chráněným od rušné městské komunikace. Jednotlivé třídy mají k dispozici vždy část zahrady se základním vybavením, část využívají společně. Zahrada po rekonstrukci umožňuje ve vyšší míře dětem realizovat relaxační, zábavné a zájmové aktivity (zatrávněná část, zpevněná plocha, bazén se sociálním zázemím).

Zástupkyně velmi úspěšně spolupracuje v oblasti materiálně-technických podmínek mateřské školy s ředitelem organizace. Příkladným způsobem se věnovala organizačnímu zajištění provozu mateřské školy v průběhu stavebně náročné rekonstrukce. Zástupkyně samostatně rozhoduje o použití vlastního rozpočtu. Finanční prostředky jsou směřovány nejen na nutné opravy a údržbu budovy, ale také na postupnou obnovu a modernizaci vnitřního zařízení. Ve vývoji mateřské školy tak došlo v oblasti materiálně-technického zabezpečení provozu k výraznému pozitivnímu posunu.

Materiálně-technické podmínky jsou v součásti mateřská škola celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Vzdělávací programy v součásti základní škola

Výchovně-vzdělávací proces probíhá ve škole podle vzdělávacího programu Základní škola, který schválilo MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod č. j. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996, včetně Úprav a doplňků základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č. j. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. Pro výuku skupin žáků ze 4. – 7. ročníku využívá škola Modelový učební plán vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků, schváleného MŠMT pod čj. 16 333/96-22-21.

Učební plány I. stupně zpracované podle podmínek školy ve dvou verzích - pro třídy všeobecné a pro třídy s rozšířenou výukou jazyků (výuka cizího jazyka od 3. ročníku) - byly v pětiletém cyklu školních let 1999/2000 - 2003/2004 dodrženy.

Na I. stupni je vyučován nepovinný předmět náboženství, žáci se mohou zapojit do sedmi hodin zájmových útvarů.

Učební osnovy byly ve všech sledovaných předmětech I. stupně v pětiletém cyklu školních let 1999/2000 - 2003/2004 dodrženy.

Na II. stupni škola dodržuje učební plány, které jsou součástí výše uvedených učebních dokumentů, částečně. Jejich úprava podle podmínek školy byla, až na jednu výjimku, provedena správně v souladu s poznámkami v nich uvedených, které se týkají časové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů, zařazení volitelných předmětů do ročníků a využití disponibilní dotace v 7. - 9. ročníku. Nedostatkem je skutečnost, že disponibilní jednodílnou dotaci v 7. ročníku využila škola ve školním roce 2004/2005 na zvýšení hodinové dotace povinného předmětu zeměpis. Dle poznámky v učebním plánu vzdělávacího programu Základní škola (viz výše) upraveném s platností od 1. září 2004 je možno ji využít pouze na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení dalšího volitelného předmětu pro žáka. Disponibilní hodina v 8. ročníku byla vhodně využita na zvýšení hodinové dotace matematiky, v 9. ročníku na zvýšení hodinové dotace cizích jazyků.

Z volitelných předmětů nabízí škola žákům v 7. – 9. ročníku informatiku, v 7. a 8. ročníku seminář z tělesné výchovy a dějepisný seminář, dále v 7. ročníku seminář z anglického jazyka, v 8. ročníku semináře z ruského a německého jazyka a výtvarný seminář, v 9. ročníku semináře z matematiky a českého jazyka.

Učební osnovy byly dodrženy ve všech sledovaných předmětech s výjimkou učební osnov matematiky pro II. stupeň. Ve třídě IX.A a IX.C (školní rok 2003/2004) ani ve školních letech předcházejících (VIII.A a VIII.C – 2002/2003, VII.A a VII.C - 2001/2002, VI.A a VI.C - 2000/2001) nebyl probrán tematický celek „Základy statistiky“, ve třídě IX.A (2003/2004) byl tematický celek „Základy finanční matematiky“ probrán pouze ve dvou hodinách, což neumožnilo aplikaci učiva na příklady z praxe.

Sledovaná povinná dokumentace I. a II. stupně školy je vedena v předepsaném rozsahu na tiskopisech vzor SEVT. Její vypovídací hodnota vzhledem k výchovně-vzdělávacímu procesu je většinou dostačující, ojediněle je snížena u třídních knih obecnými zápisy o probíraném učivu.

Kontrolní činnost ředitele školy i jeho obou zástupkyň pro I. a II. stupeň sledující dodržování učebních dokumentů probíhá v rámci hospitační činnosti. Na zpracování tematických plánů v souladu s učebními osnovami a kontrole jejich plnění se podílejí i předmětové komise. Učitelé mají povinnost nesplnění tematických plánů hlásit vedení školy a projednat tuto skutečnost v předmětových komisích. Zápis z předmětové komise matematiky ze dne 23. 6. 2003 neodpovídal však realitě, neboť dodržení tematických plánů bylo potvrzeno, což není

v souladu s inspekčními zjištěními. Kontrola dodržování učebních osnov matematiky na II. stupni nebyla ve výše uvedeném období dostatečně účinná.

Do výchovně-vzdělávacího procesu je integrováno výchovné poradenství. Dvě výchovné poradkyně pro I. a II. stupeň úzce spolupracují především s třídními učiteli a pedagogicko-psychologickými poradnami. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami mají zpracované individuální vzdělávací plány a dva integrovaní žáci na I. stupni jsou v péči pedagogických asistentek. Rezervy školy spočívají dosud v práci se žáky s prospěchovými problémy a se žáky ze znevýhodněného sociokulturního prostředí.

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu zajišťují základní interní dokumenty, kterými jsou „Vnitřní řád školy“ závazný od školního roku 2002/2003, provozní řády odborných učeben a rozvrhy hodin platné ve školním roce 2004/2005.

Vnitřní řád školy obsahuje režim pro pedagogy, povinnosti třídního učitele a dozírajících učitelů, práva dítěte, režim školy pro žáky a pravidla pro jejich chování. V současné době probíhá jeho aktualizace v souladu s novým školským zákonem. Provozní řády všech odborných učeben (chemie, fyzika, dílny, cvičná kuchyň, informatika a tělocvična) obsahují srozumitelné organizační pokyny pro pobyt v těchto prostorách i preventivní opatření zvyšující bezpečnost žáků a chránící jejich zdraví. V třídních knihách jsou zápisy o tom, kdy a kým byli žáci s obsahem těchto řádů seznámeni.

Do rozvrhu hodin pro školní rok 2004/2005 sestaveného v souladu s platným učebním plánem jsou zařazeny přestávky ve stanovené délce.

Ve škole zastávají funkci metodika prevence dvě učitelky. Zpracovaly „Minimální preventivní program 1.ZŠ v Jičíně na školní rok 2004-2005“, který rozpracovává dostatečně podrobným způsobem prevenci jevů ohrožujících chování mladých lidí. Společně s výchovnými poradkyněmi pro I. a II. stupeň zajišťují ve škole postupné naplňování tohoto programu (diagnostika výskytu těchto jevů mezi žáky - dotazníkové šetření, besedy, tematicky zaměřené akce, spolupráce s různými organizacemi a institucemi apod.) a pomáhají při zařazování vhodného učiva do výuky jednotlivých předmětů.

Třídní učitelé mají povinnost minimálně jedenkrát za měsíc se setkávat se žáky v rámci tzv. třídních chviliek a předávat jim všechny důležité informace a pokyny. O obsahové náplni těchto setkání vypovídají poměrně konkrétní zápisy v třídních knihách, které mají často výchovný charakter. Na chodbách školy jsou umístěné různé nástěnky, které poskytují žákům informace nejen o aktuálních změnách v organizaci vyučování, o konání různých akcích, ale tematicky se zaměřují i na volbu povolání a sportovní aktivity školy. V prostorách školy jsou umístěny dvě schránky důvěry, funkční je školní rozhlas, výchovné poradkyně pro I. a II. stupeň mají zveřejněny konzultační hodiny. Širší veřejnost včetně zákonných zástupců má možnost získat informace na webových stránkách školy, učitelé a ojedinele i žáci zveřejňují své příspěvky o škole v regionálním tisku či rozhlase. Třídní schůzky se konají třikrát v průběhu školního roku, osobní kontakt pedagogů s rodiči je v případě potřeby daleko častější, korespondenci se zákonnými zástupci škola archivuje. Některé žákovské knížky nepodávají vždy ucelený obraz o prospěchu žáků, neboť do nich nejsou většinou zapisovány známky z výchovných předmětů a zápisy mají někdy příliš obecný charakter. Přes tento ojedinelý nedostatek je přenos informací mezi pedagogy, žáky a jejich rodiči hodnocen jako dostatečně účinný.

Vzdělávací program v součásti mateřská škola

Mateřská škola pracuje podle vlastního Školního vzdělávacího programu pod názvem „Svět kolem nás“, který je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Vedení kontrolované povinné dokumentace průkazně zachycovalo průběh vzdělávání a výchovy. Pedagogické záznamy učitelky vedou o všech dětech. Pro děti s odkladem školní docházky zpracovaly individuální plány, plán pro dítě integrované nebyl vytvořen z důvodu nejasné formulace specifických potřeb pro vzdělávání v podkladové dokumentaci poskytnuté pedagogicko-psychologickou poradnou. Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů mateřská škola zatím nevytvořila. Denní program zohledňuje psychohygienické potřeby dětí a zásady správné životosprávy. Pitný režim je funkční, v průběhu dne učitelky děti vedly k jeho využívání. Starším dětem s menší potřebou spánku je umožněno postupné vstávání a jsou pro ně organizovány náhradní aktivity.

Rodičům jsou předkládány výtvarné práce dětí. Rovněž jsou předávány zprávy a dokumenty k chodu školy, v některých třídách také konkrétnější obsah denního programu. Základní informační servis rodičům škola poskytuje také prostřednictvím prezentačního letáku. Zástupkyně svolává schůzky s rodiči, které jsou většinou spojované s různými akcemi.

Průběh a výsledky vzdělávání v součásti základní škola

I. stupeň základní školy

Vybrané předměty 1. – 5. ročníku

Hodnocení úrovně vzdělávání vychází z hospitací, které se uskutečnily ve všech dvanácti třídách na I. stupni u 16 vyučujících, včetně ředitele školy a zástupkyně ředitele školy pro I. stupeň. Sledována byla kvalita výchovně vzdělávací činnosti v povinných předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova a tělesná výchova. 13 učitelů je odborně kvalifikovaných, pouze tři vyučující nikoliv. Odborná kvalifikovanost učitelů se kladně odrážela v celkovém pedagogickém působení na žáky, u dalších tří vyučujících docházelo k drobným pochybením, které však zásadním způsobem výuku neovlivnily.

Žáci IV. B a V. B. se učí podle Modelového vzdělávacího programu Základní škola s třídami s rozšířeným vyučováním jazyků. Výuka prvního cizího jazyka (dle výběru žáků buď angličtiny nebo němčiny) byla u těchto žáků zahájena ve 3. ročníku s dotací tři hodiny týdně, u tříd všeobecných to bylo od 4. ročníku.

Dále byla sledována výuka dvou integrovaných zdravotně postižených žáků, s kterými pracují podle individuálního vzdělávacího plánu pod dohledem vyučujících pedagogické asistentky. Přítomnost asistentek ve výuce výrazným způsobem usnadňovala žákům překonávat jejich handicap a zlepšovala jejich možnost zapojovat se do práce ve třídě.

Vyučující zpracovali tematické plány učiva jednotlivých předmětů a jejich složek. Byli na vyučování připraveni, promysleli si strukturu hodin a instalovali pomůcky. V úvodní části hodin většinou žákům sdělili cíl. Výuka odpovídala aktuálnímu složení třídy. Všichni učitelé jsou informováni o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami a dle možností s těmito žáky v hodinách individuálně pracovali. Vyučovací čas učitelé využívali většinou efektivním způsobem. Učivo navazovalo na předcházející, na začátku vyučovacích hodin bylo aktualizováno a procvičováno.

Přestože ve většině hodin převažovalo frontální vyučování, učitelé vhodně zařazovali i jiné metody a formy práce a často je střídali. Žáky často zapojovali do vyvozování nového učiva, ti řešili problémové úlohy, třídili a řadili pojmy a následně je za pomoci vyučujících systematizovali. Objevovali a zjišťovali nové informace se zaujetím, dostatek prostoru měli pro vyjádření vlastních zkušeností či názorů. Často byli zapojováni do řízeného rozhovoru, ve skupinách společně řešili zadané úlohy, které byly většinou zkontrolovány. Vyhodnocení učitelé prováděli po opravě písemných prací. Žáci rádi soutěžili. Při samostatné práci měli možnost pracovat svým vlastním tempem, pro rychlejší někteří učitelé připravili doplňkovou práci.

V hodinách čtení se žáci učili pracovat s textem, učitelé kladli důraz na nácvik čtení s porozuměním, při psaní žáci docvičovali správné tvary písmen, při jazykovém vyučování si procvičovali pravopisné učivo a učili se správně vyjadřovat. Výuka německého jazyka byla vedena komunikativním způsobem, učitelé ho kombinovali s gramaticko-překládovou metodou. Malý počet žáků v oddělení umožňoval učitelům efektivním způsobem učivo procvičit, zbyl čas i na soutěže za odměnu. Vyučování prvouky a vlastivědy bylo pro žáky zajímavé, učitelé využívali názorné pomůcky a předváděli demonstrační pokusy. Těžištěm práce žáků v předmětu matematika bylo pamětné procvičení numerických příkladů a slovních úloh, které byly propojeny s řešením praktických zkušeností z rodinného nakupování. Při výuce předmětů s výchovným zaměřením převažovaly činnosti žáků, učitelé byli organizátoři práce. Hodiny byly motivující, spojené s prožitky žáků a tematicky zaměřené. Při výuce hudební výchovy vyučující doprovázel zpěv žáků na klavír, neopominul zopakovat a vyzkoušet hudební teorii a zařadil i poslech hudebních ukázek. Při výtvarné výchově byla využita tematická práce, na které si žáci procvičili několik výtvarných technik. Výuka tělesné výchovy byla vedena metodicky správně, byly dodrženy zásady bezpečnosti a žáci prokazovali dobrou organizovanost i zdatnost.

Sledované vyučovací jednotky měly rozdílnou strukturu, byly sledovány hodiny opakovací i výkladové kombinované s expozicí nového učiva na základě žákovské práce s textem, či s prezentací skupinové práce. Velmi cenná byla diskuse, kdy žáci dovedli obhájit svůj názor či okomentovat navrhovaný pracovní postup. Učitelé při procvičování učiva zařazovali soutěže, hry i různé alternativní formy výuky, nezapomínali ani na samostatnou písemnou práci žáků. Při samostatné práci vyučující žákům v případě potřeby pomáhali radou či opětovným vysvětlením úkolu. Učivo bylo podáváno vždy věcně správně. Změnou činností a zařazováním mezipředmětových vztahů či aktuálních informací byli žáci aktivizováni. Při hodinách i o přestávkách využívali k relaxaci odpočinkové koutky učeben. Učitelé dbali při výuce na dodržování zásad psychohygieny, zařazovali relaxační prvky pohybové či pěvecké, žáci mohli během výuky pít, časté byly i změny poloh při práci.

Ve všech předmětech učitelé žáky motivovali, často se objevovala motivace či relaxace navozená zpěvem či motivace spojená s pohybovou činností žáků. Žáci jsou zvyklí pracovat ve dvojicích či větších skupinách, učí se vzájemné spolupráci. Opakování a procvičení nové látky věnovali vyučující dostatek času, závěrečnému vyhodnocení práce již méně, v některých hodinách hodnocení práce žáků v hodině zcela chybělo.

Učitelé vedou žáky ke kultivovanému slovnímu i písemnému projevu od prvních ročníků, ne vždy se to však zcela daří. Žáci většinou dodržovali zásady slušného chování, problémy s kázní mělo pouze několik chlapců. Ve všech sledovaných předmětech se žáci velmi dobře zapojovali do práce, spolupracovali. Verbální i neverbální projev učitelů byl přátelský, projev žáků přirozený, někdy však málo kultivovaný. Pracovní atmosféra byla zpravidla klidná.

Učitelé hodnotili žáky v hodinách objektivně, především slovně, ale využili při klasifikaci i hodnocení spolužáků navzájem. Některé výsledky práce jim bodovali, v prvních třídách jsou žáci za úspěšnou práci odměňováni obrázkovými razítky. Pravidelně kontrolují sešity,

systematicky a důsledně dbají na kvalitu písemného projevu žáků, včetně úpravy a čistoty. Žáky zkoušejí ústně a i formou malých písemných prověrek, které následně vyhodnocují a se žáky rozebírají. Známek ze všech sledovaných předmětů mají žáci v záznamnících a žákovských knížkách dostatek, slovní hodnocení výsledků výchovně-vzdělávací činnosti žáků praktikují pouze někteří vyučující.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině uvedených předmětů 1. – 5. ročníku jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

II. stupeň základní školy

Český jazyk

V průběhu inspekce se hospitační činnost uskutečnila v různých třídách 6. – 9. ročníku v hodinách jazykového vyučování, literární výchovy i slohového výcviku. Výuku zajišťuje šest odborně kvalifikovaných učitelů, všichni český jazyk vystudovali, pět z nich má dlouholetou či víceletou praxi. Jedna učitelka začala na tomto stupni školy učit v letošním školním roce (ale má již několikaletou pedagogickou praxi) a pomáhá jí vedoucí předmětové komise českého jazyka. Některé drobnější nedostatky v její výuce, didaktické i odborné, souvisely s krátkou dobou výuky žáků této věkové kategorie. Vedení školy navýšilo pro žáky minimální týdenní dotaci hodin v devátém ročníku o jednu hodinu volitelného předmětu seminář z českého jazyka, tedy na pět hodin týdně. Navíc v tomto a v 7. ročníku ve třídách bez rozšířené výuky cizích jazyků probíhá jedna hodina jazykového vyučování v dělených skupinách. Zájemci z řad žáků devátých tříd mohou navštěvovat kroužky, které vyučující organizují jako přípravu k přijímacím zkouškám.

Pro časovou realizaci předmětu učitelé zpracovali na předtisknuté formuláře tematické plány, rozpracovali je do jednotlivých složek předmětu a dále do jednotlivých tematických celků učiva. Začlenili do nich také kontrolní práce. Reálná výuka probíhala v souladu s těmito plány. Vzdělávací cíle jednotlivých hodin učitelé stanovili přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd, žáky s nimi seznámili v úvodu hodin, tyto cíle byly plněny. Aktuálně probírané učivo navazovalo na předcházející témata a bylo prezentováno odborně správně (kromě již výše uvedené výjimky). Zhlédnuté vyučovací jednotky byly promyšlené a připravené.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách, některé z nich jsou pro výuku předmětu pedagogicky podnětější, jiné méně, některé působily esteticky a upraveně, jiné díky starému nábytku, nepěkné podlaze či ušpiněným stěnám nepříliš esteticky. Potřebné učební pomůcky učitelé spolu se žáky do hodin přinášejí. Vzhledem k cílům jednotlivých hodin byly učební pomůcky využívány účelně, didaktická technika nebyla použita. Žáci kromě učebnic několikrát pracovali s nakopírovanými texty, s jazykovými příručkami, s alternativními učebnicemi, s tiskopisy, různými knihami, obrázky a kartičkami. V hodinách literární výchovy se seznamovali s portréty spisovatelů.

Téměř všechny vyučovací jednotky měly obdobnou strukturu. Po úvodním seznámení s cílem hodiny a někdy zařazené motivaci následovala část opakovací, realizovaná variabilními formami a metodami v souladu se specifikou dané složky českého jazyka. Poté se uskutečnil výklad nového učiva, následně upevnění a procvičení získaných poznatků a závěrečné shrnutí, jež vždy provedli učitelé a jen někdy za aktivní spoluúčasti žáků. Hodiny byly z hlediska organizace většinou dobře zvládnuté. Tradiční frontální formu výuky učitelé často doplňovali samostatnými aktivitami žáků, nejčastěji jednotlivců, při nich se některým individuálně věnovali. Byla zařazena také párová práce, v několika zhlédnutých hodinách učitelé vhodně využili domácí přípravu žáků. Po skončení samostatné práce všichni učitelé důsledně zajišťovali zpětnou vazbu, přibližně v polovině hodin věnovali pozornost závěrečnému

zhodnocení práce žáků. Všichni vyučující v jazykovém vyučování vedli žáky ke zdůvodňování pravopisných jevů a k vytváření správných algoritmů. Zpravidla střídali obtížnější aktivity s méně náročnými, aby si žáci mohli odpočinout, a průběžně větrali.

Jednotlivé vyučovací jednotky se odlišovaly mírou motivace. Někteří učitelé zařazovali motivační prvky poměrně často, jiní naopak málo, celkově preferovali spíše motivaci průběžnou než úvodní. Někteří při ní využívali přirozenou dětskou soutěživost a hravost a do výuky začlenili hádanky, hru, soutěž, křížovku, ale také přednes básně, dramatizaci textu a aktuální zajímavosti. V hodině slohového výcviku žáci získávali praktické dovednosti při vyplňování různých tiskopisů. S motivací do určité míry korespondovala i aktivita žáků v jednotlivých hodinách. Výuka probíhala většinou v příznivé pracovní atmosféře. Žáci dostávali příležitost vyjádřit své názory a tuto příležitost zpravidla využívali. Všichni učitelé hovořili kultivovaným jazykem, ale jen někteří ke správnému vyjadřování důsledně vedou také žáky. Často tolerovali jejich méně obratná vyjádření, nevětné či jednoslovné odpovědi apod.

Výchozí znalosti žáků učitelé prověřovali společným opakováním a žáky při něm slovně hodnotili, toto hodnocení mělo hlavně motivační charakter. Ústní zkoušení do výuky nezařadili. Rovněž se neobjevilo sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků. Kontrolou vzorku písemných prací, napsaných v tomto školním roce, byla shledána jak jejich přiměřená náročnost, tak i objektivita hodnocení. V žákovských knížkách mají žáci z tohoto předmětu dostatek známek. Všichni učitelé věnují náležitou pozornost vedení žákovských sešitů.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Dějepis

Hospitační činnost byla realizována v různých třídách 6. – 9. ročníku u čtyř odborně kvalifikovaných učitelů. Všichni předmět vystudovali, mají víceletou praxi a zájem o předmět. Učitelé zpracovali tematické plány podle učebních osnov, dodrželi v nich rozdělení učiva do jednotlivých ročníků a zaznamenali probíraná témata do jednotlivých měsíců. V tematickém plánu 9. ročníku poměrně velký časový prostor věnovali úvodnímu tematickému celku Dějiny od konce 19. století do 1. světové války, tím zůstalo méně času na závěrečný tematický celek Československo a svět ve 2. polovině 20. století. V tomto plánu nepočítají se ztrátami hodin v průběhu, ale hlavně v závěru školního roku. V době inspekční činnosti sledovaná výuka byla v souladu s tematickými plány v 6. a 8. ročníku, k opoždění přibližně jeden měsíc došlo v 9. ročníku a asi tři týdny v 7. ročníku (v týdnu předcházejícím před inspekci žáci absolvovali lyžařský výcvik). Vedení školy navýšilo v učebním plánu minimální časovou dotaci dějepisu o dvě hodiny, takže činí pro všechny žáky dvě hodiny týdně. Navíc si žáci, kteří projevují zájem o předmět, mohou v 7. a 8. ročníku z volitelných předmětů vybrat dějepisný seminář. Hospitace se uskutečnily v hodinách povinného předmětu i ve volitelném. Všechny sledované hodiny byly připravené. Cíle zhlédnutých hodin učitelé stanovili přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd, žáky s nimi v úvodu hodin seznámili a tyto cíle byly splněny. Učivo navazovalo na předcházející témata a učitelé je prezentovali po stránce věcné i odborné správně.

Vyučovací jednotky povinného předmětu probíhaly v kmenových učebnách, učební pomůcky učitelé zajistili. Didaktická technika nebyla použita. Žáci měli k dispozici učebnice – nové v 9. ročníku a starší řadu ve zbývajících ročnících, dále atlasy, kde pracovali s mapami, časovými přímkami a nakopírovanými materiály. Učitelé jim poskytli různé obrázky, knihy a historické materiály. Dějepisný seminář byl realizován ve Státním okresním archivu Jičín.

Všichni učitelé preferovali klasické schéma hodin. V úvodní části seznámili žáky s cílem, někteří zařadili úvodní motivaci, poté následovalo opakování učiva, organizované častěji jako

společně a jednou jako individuální, dále výklad za aktivní spolupráce žáků, zápis (v jednom případě velmi podrobný a dlouhý, v ostatních přiměřený) a zpravidla i shrnutí učiva. Tradiční frontální výuku učitelé vyváženě střídali s jinými formami a metodami, např. řízeným rozhovorem, řešením problémového úkolu ve skupinách, vyhledáváním údajů a souvislostí v atlasech a učebnicích, zařadili i brainstorming k historickým pojmům, vyjádření názorů žáků k jednání historické osobnosti. Všichni vedli žáky k tomu, aby se podíleli na vyvození nového učiva, aby pochopili historické či jiné souvislosti. Zpravidla ponechali i určitý časový prostor pro dotazy či názory žáků. Pokud bylo zařazeno závěrečné zopakování učiva, realizovali je učitelé. Na ně někdy navázalo zhodnocení práce žáků. Výuka se vždy odvíjela přiměřeným tempem vzhledem k individuálním možnostem jednotlivých žáků a díky střídání metod a forem činností tak měli možnost odpočinku a relaxace. Učitelé důsledně dbali na větrání učeben.

V dějepisném semináři pracovnice archivu seznámila žáky s úkoly archivu, se způsoby zpracovávání archiválií, ukázala jim cenné historické dokumenty, které se vážou k městu a jeho okolí. Poté se žáci sami pokoušeli historické dokumenty číst a společně si vysvětlovali obsah textů. Téměř všichni byli touto činností velmi zaujatí, někteří projevovali velké znalosti a hlavně zájem o historii.

Vyučovací jednotky dějepisu byly prostoupeny kvalitními motivačními prvky. Motivačním faktorem tohoto předmětu jsou i školní dějepisné soutěže, které pro žáky učitelé organizují, a další akce zaměřené na historii města a okolí.

Všechny sledované hodiny proběhly v příjemné pracovní atmosféře, žáci dodržovali stanovená pravidla chování i komunikace. Pokud žáci vyjadřovali své názory, ostatní je tolerovali či o nich diskutovali. Učitelé vytvářeli prostor pro komunikaci žáků, ale věnovali větší pozornost sdělenému obsahu než formě sdělení.

Učitelé činnosti žáků průběžně hodnotili, většinou s pozitivním zaměřením. V jedné hodině se uskutečnilo klasifikační zkoušení žáků, vyučující jejich výkony zhodnotil a známky zdůvodnil. Sebehodnocení žáků ani vzájemné hodnocení zařazeno nebylo. Prohlídkou namátkově vybraných žákovských sešitů a žákovských knížek bylo zjištěno dostatečné množství známek (kromě jedné třídy) a zpravidla hezká úprava sešitů. Vyučující sešity kontrolují.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisě jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Občanská výchova a zeměpis

Navštíveno bylo 12 vyučovacích jednotek, z toho šestkrát zeměpis. Tři hodiny občanské výchovy byly využity k zadání dotazníkového šetření v 9. ročníku v rámci tematicky zaměřené inspekce „Výchova k lidským právům a toleranci“.

Občanská výchova je vyučována v jednododinové týdenní dotaci celkem pěti učiteli. Zeměpisu jsou věnovány v letošním roce dle učebního plánu dvě hodiny týdně. Jedna hodina týdně (jako disponibilní) byla posílena v 7. ročníku, což je v rozporu s příslušným Metodickým pokynem MŠMT, neboť tato hodina měla být využita ke zvýšení dotace např. dalšího volitelného předmětu (zeměpisný seminář). Zeměpisu vyučují celkem čtyři učitelky. Vyučující obou předmětů mají zpracované tematické plány učiva pro jednotlivé ročníky a jsou členy příslušných předmětových komisí. Obsah a rozsah stanovených výukových cílů koresponduje s požadavky osnov zvoleného vzdělávacího programu i se zásadami vzdělávání. Výuka byla vedena věcně i odborně správně, všichni vyučující byli na hodiny pečlivě připraveni. Zvolené tempo, volba forem a metod práce a především výběr témat odpovídaly psychohygienickým zásadám. Zohledňováni byli žáci jak se speciálními vzdělávacími potřebami, tak žáci nadaní.

Žáci užívali v hodinách platné učebnice, sešitové i školní zeměpisné atlasy, nástěnné mapy obecně geografické i politické. Videonahrávka byla v průběhu hospitací užita dvakrát. Vyučující si přinášeli do hodin další doplňkové publikace, obrazy a nakopírované texty, slepé mapy a materiály na doplňování. Výuka probíhala v kmenových učebnách, škola nemá k dispozici odbornou učebnu pro zeměpis či společensko-vědní předměty.

Sledované hodiny měly zaběhnutou, často frontální strukturu prostřídanou individuálním zkoušením v úvodu hodin, zařazením samostatné práce s textem, učebnicí a atlasem, výkladem nové látky a průběžným zápisem učiva z tabule. Méně byly pozorovány formy a metody, které by žáky vedly k větší aktivitě, logickému myšlení a spolupráci s učitelem.

V občanské výchově byly využívány mezipředmětové vztahy s dějepisem a literaturou, historická fakta byla učiteli přiměřenou formou popularizována a vzbuzovala u žáků nevšední zájem. Ti také projevovali velmi dobré znalosti získané ve vlastivědě na I. stupni. Pietně bylo v jedné z hodin vzpomenuo 60. výročí holocaustu.

V zeměpise vyučující podporovali přirozenou žákovskou touhu po poznávání neznámých krajů, využívali i dobrých znalostí z oblasti turistických atraktivit probíraných regionů i z oblasti politického a hospodářského života. Aktuálně zařazovali události související s přírodními anomáliemi. Výběr látky reflektoval zeměpisnou praxi.

Úvodní a vstupní motivace v některých hodinách chyběla, většinou bylo přistupováno po stanovení cíle ihned ke společnému opakování učiva. V závěrech hodin někdy chybělo shrnutí učiva a zhodnocení. Tento nedostatek byl částečně kompenzován průběžným hodnocením žáků vyučujícími během zkoušení či výkladu nové látky. Sebehodnocení žáků zaznamenáno nebylo. Grafická úprava žákovských sešitů je průměrná, často podrobné zápisy látky slouží k usnadnění domácí přípravy.

Všichni vyučující projevovali pedagogickou profesionalitu a zároveň velmi hezký vztah k žákům. Jejich vystupování bylo partnerské, dostatek prostoru věnovali podpoře verbálnímu projevu i neformálním sociálním kontaktům žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech zeměpis a občanská výchova jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika a chemie

Učitelky při výuce respektovaly tematické plány, pouze v jedné deváté třídě bylo zřejmé několikátýdenní zpoždění při výuce matematiky. Všechny byly na výuku velmi dobře připravené z hlediska odborného i didaktického, výuka chemie byla charakterizována promyšlenou názorností.

Všechny vyučující dbaly na to, aby žáci v průběhu výuky často střídali činnosti, což psychohygienu vyučování pozitivně ovlivňovalo. Pouze výuka žáků v jedné ze 6. třídy v páté vyučovací hodině byla negativně ovlivněna jejich viditelnou únavou, učitelka však na tuto skutečnost nezareagovala vložím relaxační chvílky. Žáci měli většinou dostatek času na plnění zadaných úkolů v rámci samostatné práce, tempo výkladu bylo až na výjimky přiměřené schopnostem průměrného žáka. Pracovní prostředí bylo většinou klidné, pouze hodiny jedné z vyučujících byly poznamenány celkovou nekázní a hlučností žáků. Učitelky často dbaly na vyvětrání učeben, pořádek ve třídě i správné sezení žáků.

V některých třídách byly značně zničené lavice, židle i podlaha. Žáci často pracovali s učebnicemi, s pracovními sešity i předtištěnými materiály s příklady a dalšími informacemi. Většina žáků neměla úhlooměry, přesto dostali za úkol měření úhlů. Žáci pracovali s rýsovacími potřebami, při práci na tabuli však tyto pomůcky chyběly. Učitelky i žáci využívali při procvičování učiva kartičky s čísly a vzorci i vystřižené rovinné obrazce.

V rámci výkladu učiva chemie byla zařazena videonahrávka i krátký film. Při vhodně vybraných demonstračních pokusech v chemii byly využity potřebné chemikálie i pomůcky.

V úvodních částech hodin chybělo často přesnější vymezení výukového cíle, učitelky uváděly název tématu či obsahovou náplň hodin. Systematický frontálně vedený výklad byl doplňován přehlednými zápisy na tabuli. Využívané formy práce učitelek vedly žáky k aktivnímu přístupu k výuce. Samostatné postupné objevování poznatků žáky řízené a korigované pedagogy, využívání logického úsudku žáků při formulaci závěrů či důkazech objeveného, zobecňování pojmů a určování jejich nadřazenosti či podřazenosti byla pozitiva většiny shlednutých hodin. Obtížnost úkolů či řešených příkladů byla jen ojediněle diferencovaná podle schopností žáků, na což dopláceli většinou ti nadanější, a to sníženou efektivitou vlastní samostatné práce. Pouze v jedné hodině byla práce s talentovaným žákem výraznější. Výuka byla z odborného hlediska bezchybná, menší důraz byl kladen na alternativní postupy a jejich konfrontaci. Demonstrace chemických reakcí nebyla vždy doplněna rovnicemi a využitě chemikálie zapsané vzorci. V některých hodinách nevyužívaly učitelky zpětnou vazbu pro zjištění stupně porozumění učivu žáky. V závěrech hodin většinou nezbyl čas na zhodnocení práce žáků a shrnutí a zdůraznění probraného učiva.

Vstupní motivace žáků většinou chyběla. Průběžnou motivací pro žáky byly výzvy pedagogů k rychlým a správným výpočtům a řešením problémových situací, které byly oceňovány většinou motivačními známkami. Zájem žáků o výuku zvyšovaly vhodně zvolené demonstrační pokusy při hodinách chemie a zdůraznění i ukázky praktických aplikací matematického učiva.

Řízený rozhovor byla nejčastěji využívaná vyučovací metoda. Přes zřejmou snahu učitelek se žáky průběžně komunikovat ve všech fázích hodin, chyběla někdy větší systematickosti při nácviku a korekci verbálního projevu žáků ve větších větných celcích. Učitelky často tolerovaly jejich neucelené či jednoslovné odpovědi, někdy komunikovaly pouze s pohotovějšími žáky. Ve dvou hodinách neřešila učitelka důsledněji nekázeň žáků. Důsledný přístup měly naopak učitelky při využívání matematické symboliky. Při řešení úkolů byli žáci často vyzýváni ke vzájemné spolupráci a pomoci, měli dostatek příležitostí k sebevyjádření.

Vyučující měly koncem klasifikačního období dostatek známek pro objektivní hodnocení a klasifikaci žáků. Některé učitelky nerealizují v průběhu školního roku ústní zkoušení, pokud však byl žák ve sledovaných hodinách zkoušen, pak jeho výkon byl podrobně analyzován, zhodnocen a oklasifikován. Při slovním hodnocení nešetřily mnohé vyučující pochvalou a povzbuzením žáků, komentovaly i částečný úspěch žáků. Po realizaci písemných prací byla prováděna okamžitá kontrola správných výsledků a odpovědí. Hodnocení práce žáků i jejich chování v závěrech hodin nebylo příliš časté, většinou na ně nezbyl čas. Některé učitelky vedly žáky k sebekontrolě, ale i ke vzájemné kontrole výsledků a zadaných úkolů. Hodnocení čtvrtletních písemných prací je založeno na bodovém systému, také celkové zpracování protokolů z laboratorních prací je do hodnocení žáka započítáváno.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a chemii jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Rodinná výchova

Kvalita výuky uvedeného předmětu je hodnocena jak na základě přímé hospitační činnosti, realizované v 6. – 9. ročníku, tak na základě posouzení dalších podmínek vzdělávání. Časová dotace výuky je u sledovaného předmětu v souladu se vzdělávacím programem. Vyučovací jednotky vedou ve školním roce 2004/2005 tři učitelky, hospitace byly realizovány u dvou z nich.

Všechny hospitované hodiny se uskutečnily v kmenových třídách, které svou velikostí, vybavením a estetickou úrovní odpovídají psychohygienickým zásadám. Relaxační chvílky byly zařazovány minimálně. Žáci mají k dispozici učebnice, které jim učitelky rozdávají před

hodinou, poznámkové sešity, odbornou literaturu a různé nakopírované materiály. Využívání dalších pomůcek a materiálů bylo odvislé na invenci pedagogů. Didaktická technika nebyla v hospitovaných hodinách využita.

Všechny zhlédnuté vyučovací jednotky byly promyšlené a řádně připravené, jejich organizace se v jednotlivých třídách příliš neodlišovala. Většina hodin začínala seznámením s cílem výuky. Tyto cíle byly vždy stanoveny přiměřeně k úrovni třídy, vyučující respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků a návaznost probíraného učiva na předcházející témata.

V několika hodinách vyšších ročníků převažovala frontální výuka, v hodinách nižších ročníků žáci řešili zadané úkoly ve skupinách. Zde mnohdy pracovala menší skupina žáků a část jen pasivně přihlížela. Ani pobídky k diskusi se nesetkávaly s přílišným ohlasem. Věcná a odborná správnost výuky byla zajištěna ve všech hodinách. Psychohygiena výuky byla dodržována.

Vstupní motivace žáků byla zaznamenána pouze v několika hospitovaných hodinách. Průběžná motivace, uvádění příkladů z praxe a návaznost na životní zkušenosti žáků byly častější, zejména při výkladu nové látky. Probíraná témata byla v souladu s učebními osnovami i tematickými plány. Vyučující se často odvolávaly na zkušenosti žáků, využívaly mezipředmětové vztahy. Pozornost a aktivita žáků byla udržována častým pokládáním doplňujících i otevřených otázek.

Formou diskuse byla žákům dána možnost vyjádřit vlastní názor. Vhodnou reakcí vyučujících byly usměrňovány některé názory žáků. Výuka byla vedena ve spojitosti vzájemného respektování, výchově k toleranci a využití teoretických poznatků a praxe. V těchto diskusích byl pozorován rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Hodnocení žáků bylo prováděno na základě respektování jejich individuálních schopností. V několika hodinách byla sledována možnost žáků využít sebehodnocení. V případě pokroku bylo žákům vysloveno ocenění.

Nedostatkem hospitovaných hodin bylo chybějící shrnutí a závěrečné upevňování učiva, kterému nebyla věnována dostatečná pozornost.

Průběh a výsledky vzdělávání v rodinné výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Praktické činnosti

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaném předmětu je posuzován na základě deseti hospitací u tří vyučujících, kteří ve školním roce 2004/2005 tento předmět na II. stupni vyučují.

Výuka byla materiálně velmi dobře zajištěna v celcích „Příprava pokrmů“ a „Práce s technickými materiály“. V celku „Elektrotechnika kolem nás“, kde byla přítomna celá třída, byl znatelný nedostatek nářadí a elektromateriálu.

Výukové cíle byly stanoveny adekvátně úrovni třídy a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Formálně zpracované časově-tematické plány vycházejí z platných osnov. Při kontrole třídních knih bylo zřejmé, že odučené hodiny a probírané tematické celky těmto plánům odpovídají. Bezprostřední příprava učitelů byla převážně promyšlená a pečlivá.

Vstupní i průběžná motivace žáků byla zaznamenána v několika hospitovaných hodinách. Vyučující využívali již získaných zkušeností žáků i vzájemných mezipředmětových vztahů.

Všechny zhlédnuté vyučovací jednotky byly předem promyšlené a připravené, jejich organizace se v jednotlivých třídách odlišovala. V souladu s cílem předmětu se žáci učili praktickým dovednostem. V učebnách probíhala skupinová výuka, kdy pracoval zpravidla jen jeden žák z důvodu nedostatku nářadí a materiálu, ostatní ve skupinách jen pasivně přihlíželi.

V dílnách pracovali žáci jednotlivě u přiděleného pracovního stolu. V přípravě pokrmů byly úkoly ve cvičné kuchyni zadávány skupinově.

Po stručném seznámení s cílem i obsahovou náplní hodin probíhalo zadání úkolů v návaznosti probraného učiva na novou látku.

Výklad ve všech hodinách byl srozumitelný a byl průběžně doplňován přehlednými nákresey. Učitelé umožňovali žákům vyjádřit vlastní názor v rámci diskuse a akceptovali jejich vlastní postupy. Vyučovací metody odpovídaly stanoveným cílům a charakteru hodin, učivo bylo ve sledovaných hodinách interpretováno odborně a věcně správně. Didaktická technika nebyla využívána.

Pro zvýšení aktivity žáků byla v jedné skupině vyučující využívána pochvala a povzbuzení, v dílnách a učebně byla tato skutečnost zaznamenána pouze ojediněle. Až na výjimky byla dodržována pravidla komunikace a žáci byli ukáznění. Rozvoj komunikativních dovedností byl sledován především na pracovišti ve cvičné kuchyni. Verbální úroveň vyučujících i žáků byla dobrá, pozitivní byl vztah většiny žáků k předmětu. Žáci si vedou pracovní sešity, kde si zaznamenávají různé pracovní postupy.

Hodnocení žáků je zaznamenáno v žákovských knížkách, zpravidla jedenkrát za dva měsíce, v zaměření kuchyňských prací bylo hodnocení prováděno v průběhu i závěru výuky. Sebehodnocení bylo pozorováno pouze ojediněle. Nedostatkem bylo chybějící shrnutí a závěrečné upevňování učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované základní školou

Škola využívá pro zjišťování výsledků vzdělávání znalostní komerční testy. Ve školním roce 2003/2004 využila testy Kalibro, a to v 5. ročníku pro čtení, základy vzdělání a počty, v 7. ročníku pro český jazyk, matematiku a přírodovědný základ a v 9. ročníku pro český jazyk, matematiku a anglický a německý jazyk. Vedení školy výsledky testů analyzuje, porovnává je v jednotlivých třídách daného ročníku a hledá příčinné souvislosti s větší či menší úspěšností žáků. Podrobný rozbor prospěchu žáků je prováděn každé čtvrtletí školního roku na schůzích pedagogické rady, vedení školy si zjišťuje úspěšnost žáků při přijímacích zkouškách na střední školy a různých soutěžích a olympiádách. Interní znalostní testy pro posouzení znalostních výstupů žáků v různých předmětech a ročnících škola většinou nevyužívá, výjimkou jsou výstupní testy žáků 9. ročníku z matematiky a českého jazyka. Sebehodnotící systém škola postupně vytváří.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy v součásti základní škola

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na I. a II. stupni jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v části mateřská škola

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky ověřují účelnost plánování podle vlastních tematických celků. Odlišná úroveň třídních vzdělávacích programů se projevuje v grafické úpravě a detailnosti propracování krátkodobých plánů.

Strukturu denních programů učitelky průběžně upravovaly podle momentální situace, tematické zaměření se do nich promítalo. Učitelky dokázaly vzbudit aktivitu dětí a uspokojit jejich zájmy nabídkou různých činností (pracovních, výtvarných, manipulačních a pohybových). Rovněž respektovaly vlastní záměr dětí a volnost při výběru dalších aktivit.

Prostředí pro spontánní hru bylo připravené podnětným způsobem a napomáhalo dětem při výběru činností. Učitelky zařazovaly spontánní aktivity i do dalšího programu dne (před pobytem venku) a tím vytvářely vyvážený poměr mezi spontánními a řízenými činnostmi.

Řízené činnosti většina učitelek organizovala jako integrované celky založené na herních a manipulačních formách práce motivačně provázanými se zimními náměty. Učitelky užívaly skupinové i frontální metody práce a dokázaly je vhodným způsobem skloubit. Jednotlivé oblasti předškolního vzdělávání zařazovaly na základě logických souvislostí, navazovaly na předchozí činnosti. V jednom případě byla volena činnost zaměřená na jednu vzdělávací oblast. Pohybové aktivity učitelky organizovaly ve všech třídách ve formě ranního cvičení s tradičním členěním na rušnou, průpravňovou část a pohybovou hru. Organizaci pohybového kroužku učitelky přesunuly do tělocvičny. Cvičení dětí zaujalo, byly spokojené, což se projevovalo ve spontánních a radostných reakcích. Učitelky sledovaly zdravotní efekt, účinnost a přesnost pohybového provedení. Dbaly na správné držení těla a vycházely ze správného postoje. Při pěveckých činnostech se projevovalo systematické profesionální vedení obou učitelek a zájem dětí úspěšně prezentovat široký písňový a taneční repertoár. Děti zpívaly ochotně a s chutí, příkladně reagovaly na dirigentská gesta a hudební doprovod.

Učitelky poskytovaly prostor pro samostatné vyjádření dětí. Jejich verbální projevy, zejména práce s hlasem a emotivní formulace, působily na děti motivačně. Při řízených rozhovorech děti stimulovaly k uplatňování již získaných poznatků, vědomostí a dovedností. Rozvíjející otázky navazovaly na předchozí zkušenosti dětí (z pozorování přírody, využití lidové slovesnosti), což se projevovalo nejvýrazněji při rozhovorech a při dramatizaci ve zpětné reakci dětí. Pouze v jednom případě obtížněji formulovaly odpovědi na některé dotazy učitelky. Děti velmi pohotově reagovaly na emotivní a dramatické projevy učitelek zvýšenou mírou aktivity a vtipnými postřehy. Učitelky nepředávaly poznatky v hotové podobě, ale vedly děti k vlastním závěrům na základě logického zdůvodnění, praktických zkušeností a manipulace s drobným materiálem. Děti prokazovaly velmi dobrou úroveň těchto kompetencí včetně komunikačních dovedností.

Učitelky využívaly úvodní a průběžnou motivaci k získání zájmu dětí, podněcovaly jejich přirozenou zvědavost. Jejich postoj byl založený na partnerské spolupráci, děti se na ně s důvěrou obracely a sdělovaly jim své dojmy a postřehy. Učitelky vytvářely pozitivně laděnou atmosféru, rozvíjely herní situace a reagovaly na osobní tempo a potřeby dětí. Hodnocení bylo adresné, konkrétní a vycházelo ze znalosti dětí.

Průběh spontánních činností je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh řízených činností je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Sebeobslužné a hygienické dovednosti dětí jsou na velmi dobré úrovni, většina z nich je zcela samostatná. Děti se podílejí podle míry svých osobních schopností na organizaci a přípravě stolování. Ve vzájemných vztazích byly děti přátelské a tolerantní, uplatňovaly pravidla kulturně-společenských návyků. Ve všech třídách je věnována systematická pozornost rozvoji jemné motoriky. Děti reagovaly na podněty a pokyny učitelek, při řízených činnostech byly schopné týmově spolupracovat. Velmi pěkné výsledky se projevily při pěveckých a hudebně-pohybových aktivitách, zejména u dětí navštěvujících zájmové kroužky. Děti jsou pohybově zdatné a obratné. Ve sledovaných činnostech se projevily samostatně, při komunikaci dokázaly zformulovat svá přání a požadavky.

Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti v součásti mateřská škola

Průběhové výsledky vzdělávacích činnosti jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Tematické inspekce

V průběhu inspekce byla v součásti základní škola provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Výchova k lidským právům a toleranci“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

V průběhu inspekce byla v součásti základní škola provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

Škola organizuje pro žáky 5. ročníku školu v přírodě a zimní školu v přírodě. Pro 3. a 4. ročníky kurzy plavání, pro 6. ročník ekologický kurz a seznamovací blok (N-téčko) a protidrogový program. Pro 7. ročník pořádá lyžařský výcvikový zájezd, pro 8. ročníky cykloturistický kurz a pro 9. ročník výcvik na raftech a celodenní exkurze převážně s technickým a uměleckým zaměřením.

V rámci sportovních, kulturních a jiných vzdělávacích akcí škola pořádá návštěvy divadelních a filmových představení, besedy se spisovatelem a cyklus besed s Policií ČR. Organizuje školní kola olympiád v českém jazyce, zeměpise, dějepise, Pythagoriádu a matematickou soutěž Klokan. V okresních kolech olympiád i v dalších soutěžích sportovního, hudebního a výtvarného charakteru dosahuje škola předních umístění. V loňském roce se škola účastnila celookresního projektu „Cestička do školy“, který organizovalo jičínské muzeum a galerie.

Škola dále nabízí žákům I. stupně v rámci mimoškolních aktivit celkem sedm zájmových útvarů (dvakrát angličtinu pro začátečníky, němčinu, dvakrát kroužky hry na flétnu, a dvakrát výtvarný kroužek), žákům II. stupně pak 13 kroužků (výtvarný, německý jazyk, anglická konverzace, aerobic, aranžování, hra na hudební nástroj, matematika, cvičení z českého jazyka atd.).

Širší veřejnosti se základní i mateřská škola prezentuje prostřednictvím regionálního tisku a vlastních webových stránek, organizuje dny otevřených dveří, prodejní výstavu vánočních

ozdob, kulturní a společenská vystoupení (např. pro domovy důchodců) Jedenkrát za čtyři roky pořádá školní akademii.

Mateřská škola organizuje pro děti kulturní a sportovní akce (návštěvy divadelních představení, výstav, besídky, výlety a exkurze, oslavy svátků). Některé akce k prezentaci školy v obci a okolí jsou pořádány ve spolupráci s rodiči (veřejná vystoupení, rozloučení se školáky, dny otevřených dveří). Mateřská škola poskytuje nadstandardní péči a umožňuje dětem uplatnit své zájmy a talent v kroužcích s hudebním, výtvarným, jazykovým a pohybovým zaměřením (pěvecký sboreček „Věneček“, plavecký kurz, tělovýchovný kroužek, výuka anglického jazyky, keramický kroužek). Děti se tradičně zúčastňují místních akademií a přehlídek. Mateřská škola se úspěšně prezentuje na webových stránkách a v regionálním tisku. Bohatá činnost školy je zachycena v bohaté fotodokumentaci z akcí v digitální podobě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 6. 2. 2004 pod čj. 12 149/2004-21 (školský rejstřík)
2. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva města Jičína č. 4 ze dne 4. 6. 2003, čj. neuvedeno
3. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996, včetně úprav a doplňků, schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
4. Modelový vzdělávací program Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, schválený MŠMT ČR pod čj. 16 333/96-22-21
5. Příloha k Pokynu k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu vydaného dne 17. června 2004 pod čj. 21 264/2004-22 - Upravený učební plán vzdělávacího programu Základní škola s platností od 1. září 2004
6. Učební plán vzdělávacího programu Základní škola upravený na podmínky školy platný ve školním roce 2004/2005
7. Evidence dětí a žáků ZŠ Jičín, 17. listopadu 109, 506 01 Jičín pro školní rok 2004/2005
8. Doklady o přijímání dětí a žáků ke vzdělávání ZŠ Jičín, 17. listopadu 109 ve školním roce 2004/2005
9. Kniha úrazů ZŠ Jičín vedená ve školním roce 2004/2005
10. Třídní knihy všech tříd I. stupně vedené ve školních letech 1999/2000 – 2004/2005
11. Třídní knihy všech tříd II. stupně vedené ve školních letech 2000/2001 – 2004/2005
12. Třídní výkazy všech tříd vedené ve školním roce 2004/2005
13. Katalogové listy žáků všech tříd vedené ve školním roce 2004/2005
14. Záznamy ze schůzí pedagogické rady vedené od školního roku 2003/2004
15. Čtvrtletní práce z matematiky realizované žáky ze všech tříd II. stupně ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005 - náhodný výběr
16. Protokoly z laboratorních cvičení z chemie konaných ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005 - náhodný výběr
17. Výstupní testy žáků 9. ročníku ve školním roce 2003/2004 z matematiky a českého jazyka

18. Vzorky Žákovských knížek žáků ze tříd, ve kterých proběhly hospitace – náhodný výběr
19. Vzorky „Zánamníků malého školáka“ vedených ve školním roce 2004/2005 – náhodný výběr
20. Vzorky žákovských sešitů, vedených ve školním roce 2004/2005 – náhodný výběr
21. Vzorky kontrolních prací z českého jazyka a matematiky žáků 1. – 5. ročníku, napsaných ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005 – náhodný výběr
22. Kontrolní práce z českého jazyka, napsané ve třídách VI.E, VII.B, VIII.D, IX.A,B ve školním roce 2004/2005 - náhodný výběr
23. Kontrolní práce z českého jazyka, napsané ve třídách IX.A, B, C, D ve školním roce 2003/2004 - náhodný výběr
24. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2004/2005 v termínu inspekce
25. Vnitřní řád školy platný od školního roku 2002/2003, opatřený otiskem razítka a podpisem ředitele školy
26. Tematické plány vyučujících sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005
27. Zápis z jednání předmětové komise matematiky ze dne 23. 6. 2003 podepsaný jejími členy a zástupkyní ředitele školy
28. Minimální preventivní program 1. ZŠ v Jičíně na škol. rok 2004-2005, bez podpisu, nedatováno.
29. Provozní řády odborných učeben (chemie, fyzika, dílny, kuchyňka, informatika a tělocvična) platné ve školním roce 2004/2005 podepsané ředitelem školy
30. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem školy před zahájením inspekce
31. Srovnávací testy Kalibro ve školním roce 2003/2004 – výsledky a jejich analýza
32. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
33. Školní vzdělávací program Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 pod názvem „Svět kolem nás“ pro školní rok 2004/2005
34. Přehled o počtu dětí v mateřské škole pro školní rok 2004/2005
35. Roční pracovní plán Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 pro školní rok 2004/2005
36. Plán pedagogických rad Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu pro školní rok 2004/2005
37. Záписы z pedagogických a provozních rad Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu za školní rok 2004/2005
38. Plán materiálně-technického vybavení Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 pro školní rok 2004/2005
39. Plán akcí školy Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 pro školní rok 2004/2005
40. Výroční zpráva o činnosti Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 za školní rok 2003/2004
41. Plán kontrolní činnosti zástupkyně ředitele Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 na školní rok 2004/2005
42. Rozpis přímé vyučovací povinnosti učitelek pro školní rok 2004/2005 opatřený otiskem razítka a podpisem ředitele
43. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, které vykonávají přímou vyučovací činnost v mateřské škole ve školním roce 2004/2005
44. Školní řád Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 s platností od 1. 9. 2003 s otiskem razítka školy a podpisem ředitele

45. Organizační opatření Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 s platností od 1. 9. 2003 s otiskem razítka školy a podpisem ředitele
46. Vnitřní řád Mateřské školy, Jičín, 17. listopadu 109 pro školní rok 2004/2005 s otiskem razítka školy a podpisem ředitele
47. Pracovní náplně zaměstnanců podle pracovního zařazení s platností od 1. 9. 2003 s otiskem razítka školy a podpisy ředitele a zaměstnanců
48. Jmenování do funkce zástupkyně ředitele školy na mateřské škole s účinností od 1. 8. 2003 s otiskem razítka školy a podpisy ředitele a zástupkyně
49. Pracovní náplň zástupkyně ředitele školy v mateřské škole s platností od 1. 8. 2003 s otiskem razítka školy a podpisy ředitele a zástupkyně
50. Kritéria pro hodnocení a odměňování pracovníků mateřské školy s platností od 1. 9. 2003 s otiskem razítka školy, podpisy ředitele a zaměstnanců
51. Inspekční zpráva ČŠI mateřské školy č. j. 091 350/99-1450
52. Kronika a fotodokumentace mateřské školy
53. Dokumentace běžných tříd mateřské školy pro školní rok 2004/2005: seznamy dětí, přehledy docházky, evidenční listy, přehledy výchovné práce, třídní vzdělávací programy, zmocnění k odvádění dětí, záznamy o dětech, individuální plány pro děti s odkladem školní docházky
54. Rozvrh hodin pro všechny třídy školy platný ve školním roce 2004/2005 k termínu inspekce
55. Vnitřní řád pro žáky platný ve školním roce 2004/2005
56. Zápisy z jednání předmětových komisí 1. - 3. ročníku a 4. - 5. ročníku ve školním roce 2004/2005
57. Zápisy z jednání předmětových komisí II. stupně ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
58. Ověřené kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků základní školy, kteří učili sledované předměty v době inspekční činnosti
59. Vnitřní řád školy s platností od školního roku 2002/2003, podepsaný ředitelem školy a opatřený otiskem razítka
60. Úvazky učitelů ve školním roce 2004/2005
61. Organizační řád Základní školy, Jičín, 17. listopadu 109 (včetně organizačního schématu a přílohy č. 1), ze dne 16. 4. 2001, podepsaný ředitelem školy a opatřený otiskem razítka
62. Náplně práce (pracovní povinnosti, popř. popisy práce) zástupců ředitele pro I. a II. stupeň, výchovného poradce, učitele a třídního učitele, pedagogického asistenta, vedoucího předmětové komise, datované, podepsané ředitelem školy a pracovníky
63. Celoroční plán práce školy pro školní rok 2004/2005
64. Záznamy z provozních porad, vedené od školního roku 2002/2003
65. Měsíční plán školy – leden 2005
66. Zřizovací listina Rady školy ke dni 1. prosince 2004, podepsaná starostou města
67. Dokument Metodické vedení učitele
68. Vnitřní řád pro pedagogické pracovníky, projednaný a schválený pedagogickou radou dne 16. 11. 2004, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem
69. Plán kontrolní a hospitační činnosti na 1. pololetí školního roku 2004/2005
70. Plán hospitační činnosti na školní rok 2004/2005
71. Záznamy o hospitaci vedené školním roce 2004/2005, podepsané ředitelem školy, nebo zástupkyní ředitele a pracovníky

72. Směrnice ředitele školy k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 6. 9. 2004, podepsaná ředitelem školy a opatřená otiskem razítka
73. Vnitřní platový předpis – příloha č. 3 ze dne 23. 9. 2003, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem
74. Inspekční zpráva ČŠI pro základní školu čj. 096 157/01-5123
75. Vzorčky žákovských knížek a žákovských sešitů vedených ve školním roce 2004/2005
76. Dotazníky pro žáky 9. ročníků (pro potřeby tematicky zaměřené inspekce)
77. Záznamový list školního inspektora (pro potřeby tematicky zaměřené inspekce)
78. Zápisy o nedostacích zjištěných v průběhu inspekce konané v Základní škole Jičín, 17. listopadu 109 ve dnech 24. - 28. ledna 2005 podepsané ředitelem školy dne 27. 1. 2005

Součást základní škola

Personální podmínky pozitivně ovlivňují vzdělávání a výchovu v základní škole, podporují rozvoj osobnosti žáků. Složení pedagogického sboru z hlediska odborné kvalifikovanosti je příznivé. Organizační zajištění činnosti a provozu školy a systém vedení zaměstnanců jsou podloženy písemnými materiály, jsou promyšlené a funkční. Rovněž funkční je i vnitřní informační systém školy. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a umožňuje jim účast na vzdělávacích akcích.

Materiálně-technické podmínky napomáhají realizovat zvolený vzdělávací program. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, které mají na I. stupni výrazně lepší estetickou úroveň. Samostatné specializované učebny škola nemá. Kabinety jsou kromě I. stupně, kde chybí trojrozměrné pomůcky, dostatečně zásobeny množstvím příslušného výukového materiálu a pomůcek, které jsou dle finančních možností průběžně obnovovány. Učitelé mají k dispozici dostatek odborné literatury, často užívají dalších odborných publikací z vlastních zdrojů. Pro všechny sledované předměty mají žáci k dispozici platné učebnice. Nedostatečně je zajištěna výuka praktických činností v oblasti elektrotechniky. Rezervy jsou ve využívání didaktické techniky ve vyučovacím procesu. Škola se velmi dobrým způsobem prezentuje širší veřejnosti a poskytuje žákům nadstandardní počet sportovních a kulturních aktivit.

Učební plány 1. – 5. ročníku vzdělávacího programu Základní škola a vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířenou výukou jazyků upravené na podmínky školy jsou v souladu s učebními plány schválenými MŠMT. Vzdělávání žáků je realizováno v souladu s přijatým vzdělávacím programem. Učební osnovy byly dodrženy v uzavřeném pětiletém cyklu (I. stupeň) končícím školním rokem 2003/2004 ve všech sledovaných předmětech. Plánování výuky a příprava na ni má na I. stupni velmi dobrou úroveň. Organizace vyučovacích jednotek odpovídala vždy věku žáků i specifickým potřebám jednotlivých předmětů. Objevovaly se metody aktivního učení, práce s chybou, v některých hodinách byl učitel organizátorem činností žáků. Vyučující kladli velký důraz na názornost a procvičení učiva. Žáci se aktivně podíleli na vyvozování nového učiva a získávání nových vědomostí. Oboustranná komunikace poskytovala žákům příležitost sdělovat své názory. Hodnocení žáků je objektivní. Na I. stupni převažovalo průběžné slovní hodnocení. Opakování bylo věnováno dostatek prostoru. Slabinou byly závěrečné části některých hodin. Ty vykazovaly nedostatky z hlediska časového rozvržení, často nezbyl čas na shrnutí učiva a vyhodnocení práce žáků. Ti byli v průběhu celé inspekce většinou ukázněni, výjimečně se objevily méně závažné projevy nekázně. Ve většině hodin pracovali žáci aktivně a o probíranou učební látku jevíli zájem. Převažovala vstřícná pracovní atmosféra. Komunikační schopnosti žáků byly většinou průměrné.

Na II. stupni nebyl zcela dodržen schválený učební plán. Nebyla využita disponibilní hodina v 7. ročníku ve školním roce 2004/2005 na zvýšení hodinové dotace některého dalšího volitelného předmětu, ale na dotaci povinného předmětu zeměpis. Nebyly dodrženy učební osnovy v předmětu matematika. Plánování a příprava na výuku byly u všech vyučujících velmi dobré. Rozsah a výběr učiva většinou korespondoval se schopnostmi žáků, žákům se speciálními potřebami byla věnována přiměřená individuální péče. Převažovaly tradiční formy frontální výuky. Pouze v menší míře se objevovaly didaktické metody, které žáky aktivizovaly a přispívaly v konečném cíli k lepšímu chápání a osvojování

učiva. Motivace, vstupní i průběžná, záležela na osobnosti pedagoga. V převážné míře byl tento významný prvek opomíjen. Ve vzájemné komunikaci byla ze strany vyučujících respektována osobnost žáka. Žáci dostávají příležitost k vlastnímu sebevyjádření, učitelé však tolerují některé dílčí nedostatky, jako jsou jednoslovné a nevětní odpovědi a neobratné formulace. Rezervy jsou dosud ve vymezení dostatečného prostoru pro závěrečné shrnutí a komplexnější zhodnocení hodin včetně sebehodnocení žáků.

Od poslední inspekce vykonané v roce 2001 si škola udržela velmi kvalitní zabezpečení zájmové činnosti a značný počet sportovních a kulturních aktivit pořádaných školou v rámci vyučování. Ve většině předmětů bylo odstraněno zpoždění plnění osnov oproti termínu uvedených v tematických plánech. Vytvořením rady školy se výrazně zlepšila spolupráce školy s rodiči. Přetrvává nižší využívání didaktické techniky.

Součást mateřská škola

Personální obsazení mateřské školy je plně zajištěno odbornou kvalifikací pedagogických pracovníků. Učitelky mají zájem o další profesní vzdělávání. Poznatky ze vzdělávacích akcí uplatňují v praxi. Personální podmínky pro předškolní vzdělávání jsou velmi dobré a umožňují realizovat zvolený školní vzdělávací program.

Zástupkyně příkladně spolupracuje s ředitelem na zlepšování materiálně-technických podmínek školy. Podařilo se organizačně a za plného provozu zajistit velmi náročnou celkovou rekonstrukci budovy i postupnou obnovu zařízení školy. Vybavení zahrady se rovněž výrazně zlepšilo ve smyslu celoročního využívání. Celkový stav a vybavení budovy se zahradou tak nyní vytvářejí velmi kvalitní podmínky pro předškolní vzdělávání.

Školní vzdělávací program obsahuje pedagogické záměry, které vycházejí z podmínek školy. Většina učitelek volila metody a formy předškolního vzdělávání s ohledem na individuální potřeby a zájmy dětí s využitím integrovaných vzdělávacích bloků. Výrazným pozitivem školy je hledání účinných forem plánování, odlišnosti v jednotlivých třídách vedou učitelky k vyšší míře odpovědnosti a spolurozhodování. Škola vytváří velmi dobré nadstandardní podmínky pro rozvíjení individuálních schopností a zájmů dětí.

Od poslední inspekce, která se uskutečnila v roce 2001, došlo k výraznému posunu v materiálně-technické oblasti po celkové rekonstrukci budovy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	Vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Antoš	Antoš v. r.
Členka týmu	Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková	K. Dřevíková v. r.
Členka týmu	Mgr. Svatava Fejglová	S. Fejglová v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Kadlec	Kadlec v. r.
Členka týmu	Mgr. Jana Kocábová	Jana Kocábová v. r.
Členka týmu	Mgr. Květa Maňáková	K. Maňáková v. r.
Členka týmu	Dana Luňáková	Luňáková v. r.
Členka týmu	Jaroslava Pešková	Pešková v. r.

Razítko

V Jičíně dne 28. února 2005

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 15. 3. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Josef Kužel, ředitel školy

J. Kužel v. r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Denisova 1073, 506 01 Jičín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve lhůtě 14 dnů.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Město Jičín	15. 4. 2005	i2-1202/04-5023/A
Školská rada při ZŠ, 17. listopadu 109 Jičín	15. 4. 2005	i2-1202/04-5023/B

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.